

SCBS Bipolaire Stoornissen

Dimence

Bipolaire stoornissen

Patiëntenprofiel

Indicatie:

Patiënten (adolescenten, volwassenen en ouderen) met bipolaire stoornissen in Nederland waarbij:

- De behandeling bemoeilijkt wordt door comorbide stoornissen.
- Er sprake is van diagnostische complexiteit.
- Er complicaties zijn ontstaan voortkomend uit de behandeling van de bipolaire stoornis (bv ernstig nierfalen).
- Er hoog complexe interventies noodzakelijk zijn te beschouwen als 'last resort'.

Specifieke deeldoelgroepen:

- Patiënten met een kinderwens en psychiatrische problematiek.
- Adolescenten met een bipolaire stoornis.

Binnen het centrum wordt ambulante behandeling geboden en is er nauwe samenwerking met de klinische voorzieningen (maken deel uit van de centrum kenniskring).

De behandelduur varieert van één tot enkele consulten (in geval van een Second Opinion of een kinderwens) tot langerdurende behandelingen.

Contra-indicatie:

Patiënten die structureel zorg mijden.

Behandelsetting

- Polikliniek

Diagnostiek en Advies

- Consultatie en advies
- Second opinions
- Collegiaal overleg
- Multidisciplinaire diagnostiek
- Kinderwenspoli

Second opinions worden multidisciplinair uitgevoerd door gesprekken bij verpleegkundig specialist en psychiater. Binnen de kinderwenspoli wordt advies gegeven na verwijzing uit eerste, tweede en derde lijn.

Contact voor advies en verwijzing

Adres: Haven Noordzijde 45, 7607 ES Almelo

Tel: 0546 684198

E-mail: scbs@dimence.nl

Contactpersonen: B. Geerling en A.W.M.M. Stevens

Website: centrumbipolairestoornissen.dimence.nl

Samenwerkingsverbanden

- Kenniscentrum Bipolaire Stoornissen KenBiS; landelijke samenwerking op het gebied van wetenschappelijk onderzoek en innovatieve patiëntenzorg.
- VU Medisch Centrum, afdeling psychiatrie (GGZinGeest). Structurele samenwerking op het gebied van wetenschappelijk onderzoek (2 promotietrajecten) en innovatieve patiëntenzorg.
- Rob Giel Onderzoekscentrum (RGOC) en is daarmee verbonden aan het UMCG.

Topprofessionals

- drs. A.W.M.M. (Anja) Stevens, psychiater en onderzoeker, specialisatie: bipolaire stoornis en zwangerschap
- dr. P.J.J. (Peter) Goossens, verpleegkundig specialist GGZ en senior onderzoeker, specialisatie zelfmanagement en herstelgerichte zorg
- dr. N. (Nadine) Weisscher, gz psycholoog in opleiding tot klinisch psycholoog en onderzoeker, specialisatie: bipolaire stoornissen en comorbide borderline persoonlijkheidsstoornissen
- em. prof. dr. W.A. (Willem) Nolen, psychiater en hoogleraar, specialisatie: stemmingsstoornissen

Innovatieve behandelingen

Care Indicator

Doelgroep: Patiënten met een bipolaire stoornis in behandeling die gebruik maken van een signaleringsplan.

Methodiek: De Care Indicator (CI) is een vorm van e-health, waarbij middels een digitaal signaleringssysteem patiënten en zijn/haar naastbetrokkenen, met vaste intervallen en indien gewenst ook extra, vroegsignaleringen (gebaseerd op het individuele signaleringsplan) kunnen doen.

Effect en onderzoek: Het vergroten van zelfmanagement bij de patiënt en vroegtijdige interventie door hulpverlener naar patiënt. Voordelen voor de patiënt zijn de continue monitoring (vaste intervallen) van stemming, het inschakelen van naastbetrokkenen en de individuele weging op basis van het signaleringsplan van de patiënt, waarop zo nodig een bericht naar de behandelaar en de patiënt gaat. Metingen naar patiënten satisfactie en zorg logistieke gegevens zijn uitgevoerd. Effectiviteitsonderzoek wordt opgezet n.a.v. de bevindingen in de pilotfase en zal in de loop van 2013 geëffectueerd worden.

Kinderwenspoli

Doelgroep: De kindwenspoli is er voor alle (a.s.) ouders met psychiatrische problemen die een kindwens hebben.

Methodiek: De interventies bestaan uit psycho-educatie gericht op erfelijkheid van de psychiatrische stoornis, effect van zwangerschap en bevalling op de reeds bestaande psychische klachten, mogelijke psychische complicaties, voor- en nadelen van het al dan niet gebruik van psychofarmaca voor moeder en kind, dusdanig dat de (a.s.) ouders een weloverwogen keuze kunnen maken ten aanzien van het al dan niet continueren van psychofarmaca tijdens de zwangerschap. Een signaleringsplan wordt gemaakt voor de periode van de zwangerschap en de postpartumperiode.

Effect en onderzoek: Duidelijkheid voor toekomstige ouders zodat zij een weloverwogen keuze kunnen maken ten aanzien van het al dan niet continueren van psychofarmaca tijdens de zwangerschap. Metingen naar patiënten satisfactie en zorg logistieke gegevens zijn uitgevoerd. Voor een effectiviteits-studie is een aanvraag ingediend bij ZonMw. Het projectidee is goedgekeurd.

Behandeling van adolescenten met een bipolaire stoornissen

Doelgroep: Adolescenten met een bipolaire stoornis.

Methodiek: Behandeling van adolescenten met een bipolaire stoornissen is een innovatieve behandeling die momenteel, buiten Dimence, alleen in de regio Utrecht wordt geboden (Altrecht en UMCU). Behandeling van adolescenten met een bipolaire stoornis kenmerkt zich door andere of aangepaste methodieken waarbij er aansluiting gezocht wordt met de taal en beleving van de jeugdigen.

Effect en onderzoek: Verbetering van de zorg aan adolescenten met een bipolaire stoornis. Er is een meting op patiënteniveau uitgevoerd n.a.v. psycho-educatiecursus. Verdere studies zullen samen met de KenBiS partners uitgevoerd gaan worden.

Publicaties

- Stevens, A.W.M.M., Geerling, B. & Kupka, R.W. (2014). [Postpartum mania in a man with bipolar disorder: case report and a review of the role of sleep loss](#). *Bipolar Disorders*, 16, 93-96.
- Daggenvoorde, T.H., Goossens, P.J.J. & Gamel, C. (2013). [Regained Control: A Phenomenological Study of the Use of a Relapse Prevention Plan by Patients With a Bipolar Disorder](#). *Perspectives in Psychiatric Care*, 49, 235-242.
- Tak, L.M. & Stevens, A.W.M.M. (2013). [Een \(hypo\)manie tijdens de afbouw van venlafaxine bij twee patiënten met een bipolaire stoornis](#). *Tijdschrift voor psychiatrie*, 55(10), 795-800.
- Beentjes, T. A. A. & Goossens, P. J. J. (2012). [Caregiver Burden in Bipolar Hypomania and Mania: A Systematic Review](#). *Perspectives in Psychiatric Care*, 48, 187-197.

Promoties

- P.J.J. Goossens, 2008, [Nursing care for outpatients with bipolar disorders: A study of current practice, care needs, coping and quality of life](#)
- A.W.M.M. Stevens, 2015/2016, [De invloed van slaapverstoring tijdens de zwangerschap en rondom de bevalling op het functioneren in de periode na de bevalling bij vrouwen met een bipolaire stoornis](#)
- S. van den Heuvel, 2014/2015, [Remmende of bevorderende factoren bij het aanleren van zelfmanagement strategieën](#).
- G. Riemann, 2014/2015, [Toetsing van een geïntegreerd behandelprotocol voor patiënten met een bipolaire stoornis en een comorbide borderline persoonlijkheidsstoornis. Een randomized clinical trial](#).